MUZEUM
CHEB

VÝROČNÍ ZPRÁVA MUZEA CHEB

příspěvkové organizace Karlovarského kraje

za rok 2021

Vážení přátelé,

do rukou se Vám dostává výroční zpráva Muzea Cheb, příspěvkové organizace Karlovarského kraje za rok 2021.

Provoz muzea byl i v tomto roce nadále silně ovlivněn probíhající celosvětovou pandemií nemoci COVID-19, z tohoto důvodu se prostory muzea veřejnosti otevřely až v průběhu měsíce května. I přes přetrvávající protiepidemická nařízení si návštěvníci cestu k nám našli. Ke zvýšení návštěvnosti jistě přispěla i tradiční Muzejní noc, jejímž hostem byl Albrecht z Valdštejna, ztělesněný Miroslavem Kněbortem, který patří v Chebu mezi populární osobnosti.

Hlavním projektem sezóny bylo dokončení rekonstrukce hrázděného statku čp. 18 v Milíkově a jeho znovuotevření. Velkolepý otevírací ceremoniál se odehrál v sobotu 11. září za přítomnosti paní Oľgy Halákové, radní Karlovarského kraje pro oblast kultury a památkové péče. Na mimořádnou akci s bohatým kulturním programem, ke kterému přispěly taneční skupiny Die Målas z Plachtína, Stázka z Teplé, folklórní soubor Dyleň, duo Målaboum a Traktor Klub Luby-Skalná, si našlo cestu přes osm set návštěvníků, což nás velmi potěšilo. Velký dík patří všem zaměstnancům muzea, kteří se na rekonstrukci samotného statku i přípravě slavnostního otevření podíleli.

S postupujícím rokem se vše vracelo do starých dobrých kolejí. Dne 2. září jsme otevřeli novou autorskou výstavu „Smrt pohledem archeologie“, která se možná právě díky svému neobvyklému tématu těšila přízni návštěvníků a to i z řad školních kolektivů. Dále pak mohla veřejnost zavítat na již tradiční „Podzimní slavnost“ a „Mezinárodní den archeologie“. Obnovena byla i tradice přírodovědných vycházek z cyklu „Pojďte s námi do přírody“, která se těší taktéž stále vysokému zájmu.

V loňském roce se nám také podařilo získat několik dotačních programů. Za všechny jmenujme především ty, v nichž jsme úspěšní již řadu let, vypisovanými Ministerstvem kultury České republiky. Opět jsme vytvořili nový edukační program v rámci programu „Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví“ v tematickém okruhu „Edukační aktivity v rámci stálých muzejních expozic ze sbírek evidovaných v Centrální evidenci sbírek Muzejní povahy Ministerstva kultury (CES)“. Ten loňský byl spojen právě s otevřením statku v Milíkově a nese název „Tradiční architektura a zvyky na chebské vesnici“. V rámci programu „Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví (ISO II /D)“ jsme realizovali první etapu instalace rádiového systému monitorování mikroklimatu ve stálé expozici muzea.

Závěrem bychom rádi poděkovali všem, kteří naši činnost podporují. A taktéž návštěvníkům, jejichž neutuchající zájem je hlavním smyslem naší práce.

MUZEUM CHEB

AKVIZICE

Jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea Cheb se z důvodu opatření vlády ČR proti šíření nemoci COVID-19 konalo korespondenčně. Akvizice pro Sbírku Muzea Cheb, p. o.

Karlovarského kraje za rok 2021 jsou zapsány v Knize přírůstků pod přírůstkovými čísly:

P 01/21 – P 20/21.

- Členové poradního sboru schválili nákupy realizované muzeem za rok 2021 (NOK 01/2021 – NOK 07/2021). Celková cena nákupů pro Sbírku Muzea Cheb v roce 2021, hrazených z rozpočtu muzea k datu 31. 12. 2021, byla 94 300 Kč.
- Členové poradního sboru se seznámili a vzali na vědomí další akviziční činnosti Muzea Cheb v roce 2021: dary do Sbírky Muzea Cheb (NOK 08/2021 – NOK 15/2021), vlastní terénní výzkumy, sběry a nálezy pracovníků muzea pro Sbírku Muzea Cheb (NOK 16/2021 – NOK 19/2021) a jeden vícenález (NOK 20/2021).
- Za nejvýznamější akvizice roku 2021 lze považovat nákupy dermoplastických preparátů do podsbírky zoologie, pořizované s výhledem na uplatnění v plánované nové expozici našeho muzea a grafické listy dokumentující region pro podsbírku grafiky.

SBÍRKOVÝ FOND

RESTAUROVÁNÍ

V roce 2021 bylo realizováno restaurování předmětů z podsbírky Statek Milíkov, které probíhá v rámci projektu „Rekonstrukce a zpřístupnění chebského statku v Milíkově“ (Registrační číslo projektu: CZ.06.3.33/0.0/0.0/16_026/0001674). Externí restaurátorské práce realizoval Aleš Liška.

Externě realizovanou službou bylo také restaurování národopisných kamen Williho Russe (KP 2204) ateliérem paní Sylvy Antony Čekalové a Michala Raušera, práce je financována z rozpočtového příspěvku Karlovarského kraje.

Další externě realizované služby restaurování souvisí s přípravou nové stálé expozice a jsou z podsbírek nábytku, hodin, hospodářského nářadí, keramiky a porcelánu, obrazů a textilu. Realizátory jsou restaurátoři a konzervátoři Aleš Liška, Dana Modráčková, Zdeňka Němcová, Zuzana Červenková a pracovníci společnosti Art Atelier Fiala, s. r. o. Tyto restaurátorské práce jsou také hrazeny z rozpočtového příspěvku Karlovarského kraje.

KONZERVACE

V roce 2021 bylo pracoviště ochrany sbírek odborného oddělení posíleno pracovnicí Bc. Anežkou Hlavenkovou, která se věnuje především zpracování archeologických nálezů. Průbežně ve formě konzervace keramického materiálu, přípravě konzervace ostatních materiálů a vzorků pro přírodovědné analýzy jsou zpracovány archeologické výzkumy z let 2019 až 2021. Dále na pracovišti působili stávající zaměstnanci Eva Plesníková, DiS. a Dušan Vančura. V průběhu roku bylo využíváno externí spolupráce s konzervátorkou Antonií Richtrovou.

Vlastní kapacitou bylo v roce 2021 zkompletováno 20 kusů dřevěných misek z archeologického nálezu MCHA 1/2017 – Provaznická II. Byly naloženy další části vyztužení dřevěné jímky (celkem 15 kusů) taktéž z archeologického výzkumu MCHA 1/2017 – Provaznická II. Provedena byla konzervace rakví (zinkové H8 a dřevěné) z archeologického nálezu v kryptě kostela sv. Mikuláše, dále pak ponožka a přezka, hedvábný obal knížky H32 a hedvábný rubáš z téhož archeologického výzkumu.

Velká část konzervačních zásahů souvisela s úpravami stávající stálé expozice a tvorby nové expozice na statku v Milíkově. Pro tamní novou expozici byly konzervovány 4 lampy, zhotoveny podstavce k figurínám, připraveny vitríny, povrchově upraveny vstupní dveře do místností, namontovány čidla pro měření vlhkosti a teplot. Před slavnostním otevřením proběhl generální úklid vnitřních i vnějších prostor statku. Dále byl zkonzervován lustr umístěný ve vstupu do expozice Muzea Cheb.

Pro ARUP AV ČR Praha bylo zkonzervováno 5 železných předmětů z lokality Rolava u Přebuze.

Ke konzervačním zásahům byly vyhotoveny konzervační listy 01 – 03/ 2021.

DEPOZITÁRNÍ REŽIM SBÍRKY MUZEA CHEB A CENTRÁLNÍ DEPOZITÁŘ

V centrálním depozitáři je průběžně monitorována teplota a relativní vlhkost prostřednictvím elektronického systému měření klimatu. Nově bylo elektronické monitorování klimatu také instalováno v části stálé expozice a to v rámci programu ISO II/D-b Rozšíření rádiového systému monitorování mikroklimatu budově Muzea Cheb, p. o. Karlovarského kraje, v tzv. Pachelbelově domě – čp. 493/4. Ve zbylých expozičních a depozitárních prostorech dochází k měsíčnímu zaznamenávání teploty a relativní vlhkosti do depozitárních sešitů.

Pravidelné sledování depozitárního režimu a taktéž kontrola a zjišťování závad v centrálním depozitářije je v gesci konzervátora Dušana Vančury.

DEPOZITÁRNÍ PRÁCE

Průběžně během roku probíhají v depozitářích k úklidové práce. V závěru roku byla provedena pravidelná preventivní desinsekce.

SBÍRKOVÁ AGENDA, KATALOGIZACE A EVIDENCE SBÍREK

VEDENÍ SBÍRKOVÉ AGENDY

Elektronická podoba agendy Sbírky Muzea Cheb byla v roce 2021 vedena v muzeem užívané SQL databázi Sbírkový fond Muzea Cheb. Vedle elektronické podoby je vedena ručně psaná kniha přírůstků, jsou archivovány v tištěné podobě originály tzv. červených karet ke 2. stupni evidence sbírkových předmětů, smlouvy o výpůjčce předmětů ze Sbírky Muzea Cheb, smlouvy o výpůjčce z jiných organizací a institucí, agenda poradního sboru ředitele muzea pro sbírkotvornou činnost. Průběžně vedena agenda Centrální evidence sbírek muzejní povahy (CES).

Výpůjčky předmětů ze Sbírky Muzea Cheb v roce 2021

Smlouvy o výpůjčce předmětů ze Sbírky muzea Cheb za rok 2021 jsou vedeny pod čísly 01/2021 – 11/2021. Smlouvy o výpůjčce ze Sbírky muzea Cheb uzavřené v průběhu roku jako výpůjčky pro výstavní, studijní, analytické či jiné účely byly vystaveny následujícím institucím: Městské muzeum Františkovy Lázně, Centrum Bavaria Bohemia, Město Cheb, Muzeum Šumavy Sušice, Západočeské muzeum v Plzni, Art Atelier Fiala s. r. o. a restaurátorům a konzervátorům Aleši Liškovi, Daně Modráčkové, Zdeňce Němcové a Zuzaně Červenkové.

Smlouvy o užití reprodukcí – 17 ks.

EVIDENCE A KATALOGIZACE

Sbírkový fond

současné dějiny	SD 10463–10568	tj. 175 ks	Plevná Šalátová
botanika	Bo 3907–4689	tj. 783 ks	Brabec
hudební nástroje	HN 268–340	tj. 72 ks	Vančura
loutky, modely, hračky	L 321–341	tj. 21 ks	Koudelková
grafika	G 2348–2352	tj. 5 ks	Bäumlová
textil	E 4583–4585	tj. 3 ks	Plesníková

Nesbírkový fond

Zpracovávání a evidence digitální fotodokumentace: cca 2 700 digitalizátů.

Knihovna

Evidence přírůstků: 222 ks

Rekatalogizace: 114 ks

Výpůjčky zaměstnanců a badatelů včetně MVS:

- zaměstnanci: 853
- badatelé: 25, MVS: 2

DIGITALIZACE A POČÍTAČOVÁ EVIDENCE SBÍREK A KNIHOVNY

Počítačová evidence

Přepis staré systematické evidence do databáze Sbírkový fond Muzea Cheb:

- V roce 2021 probíhal přepis historických evidenčních karet do elektronické databáze i jejich přímá digitalizace.
- přepis karet: 1000 ks
- digtalizace karet: 18 00ks

Doplnění digitalizace sbírkového fondu muzea:

- doplnění fotografií či údajů sbírkových předmětů do el. databáze podsbírek textil: E 3646; grafika: G 40; 76; 101; 182; 216–217; 219; 226; 301; 431; 448; 528; 1186–1200; 1202–1216; 1218–1249; 1251–1268; 1270–1276; 1277–1291; 1305–1312; 1317; 1325–1329; 1336; 1475; 1477–1479; 1483–1484; 1486–1488; 1496–1511; 2276–2294; 2296–2297; hudební nástroje: HN 8; kovy: K 398; loutky, modely, hračky: L 94; 95; 103; militária: Mt 86; 88; numizmatika: N 4074; 4286; 4343–4357; 4359–4363; 12997–12998; 13558–13559; 13705, 13752–13753; 13756–13757; 13831; 13910; 14301; hospodářské nářadí: Na 853; obrazy: O 17; 48; 74–77; 100–101; 104; 113; 135; 170; 240; 334; 421; 434; 458; 480; 1134; 1179; sklo: Sk 80; staré tisky: ST 7; 11; 16/1–58; 23; 25–28; 33–35; 61–69; 71–75; 77–78; 149; 186–187; 190; 201–219; 222;

INVENTARIZACE SBÍRKOVÉHO FONDU

Řádné inventury

Na základě příkazu ředitele č. 3/2021 byly v souladu se zákonem č.122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, interní muzejní směrnice č. 1/2013 o sbírkotvorné činnosti, správě a ochraně sbírek muzejní povahy a plánu inventarizace Sbírky Muzea Cheb na roky 2017–2027 provedeny řádné inventury v podsbírkách:

podsbírka 5 Botanická: počet inv. č. 3 906

Správce podsbírky: Jiří Brabec

podsbírka 25 – jiná – Současné dějiny (2. část): počet inv. č. 2 000

Správce podsbírky: Markéta Plevná Šalátová

podsbírka 25 – jiná – Manuskripta: počet inv. č. 25

Správce podsbírky: Michaela Bäumlová

podsbírka 25 – jiná – Staré tisky: počet inv. č. 222

Správce podsbírky: Michaela Bäumlová

podsbírka 25 – jiná – Kamenné artefakty: počet inv. č.126,

Správce podsbírky: Markéta Janáková

Jednalo se zároveň o předávací inventuru, nový správce podsbírky: Michal Beránek

V roce 2021 prošlo inventurami sbírkového fondu celkem 6 279 inv.č. předmětů ze Sbírky Muzea Cheb. Minimální zákonem stanovené 5% penzum pro inventarizaci sbírkového fondu bylo překročeno.

ODBORNÁ ČINNOST MUZEA

Odborná činnost a akce muzea pro veřejnost byly v roce 2021 zajišťovány s finanční grantovou podporou:

Ministerstvo kultury České republiky:

- Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví pro rok 2021: Tradiční architektura a zvyky na chebské vesnici (tematický okruh „Edukační aktivity v rámci stálých muzejních expozic ze sbírek evidovaných v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy Ministerstva kultury“)
- Tradiční lidová kultura – Dokumentace a identifikace soudobých projevů tradiční lidové kultury, 11. etapa Grant MK ČR – Podpora tradiční lidové kultury, kat. B
- Tradiční lidová kultura – podpora tradiční lidové kultury, kat. B – Den na statku
- Rozšíření rádiového systému monitorování mikroklimatu v budově Muzea Cheb, p. o. Karlovarského kraje, v tzv. Pachelbelově domě – čp. 493/4
- Česká knihovna 2021

Město Cheb:

- Velikonoční jarmark v muzeu 2021 (nerealizováno)
- Z Chebu křížem krážem aneb Pojďte s námi do přírody
- Podzimní slavnost
- Vydání publikace – Cheb. Stavební vývoj města

Dotace Karlovarského kraje:

- Podpora vydání Sborníku muzea Karlovarského kraje 29 (2021)
- Výměna expozičního osvětlení v tzv. Pachelbelově domě – čp. 493/4
- Dotace na neinvestiční zachranné archeologické výzkumy
- Nákup nového výstavního mobiliáře pro krátkodobé výstavy
- Nákup nového knihovnického skeneru
- Spolufinancování rozšíření rádiového systému monitorování mikroklimatu v budově Muzea Cheb, p. o. Karlovarského kraje, v tzv. Pachelbelově domě – čp. 493/4
- Nákup dermoplastického preparátu jelena siky
- Spolufinancování projektu Rekonstrukce a zpřístupnění chebského statku v Milíkově (registrační číslo projektu: CZ.06.3.33/0.0/0.0/16_026/0001674)

ODBORNÉ ODDĚLENÍ

V oblasti společenskovědní plnili pracovníci odborného oddělení úkoly plynoucí z dlouhodobého plánu odborné činnosti a z plánu práce odborného oddělení na rok 2021.

Mgr. MICHAL BERÁNEK; Mgr. MARKÉTA JANÁKOVÁ a Bc. KLÁRA HANÁKOVÁ

V roce 2021 z důvodu odchodu M. Janákové došlo ke změně na pracovní pozici archeologa a nově nastoupila K. Hanáková, společně pak zajišťovali s M. Beránkem archeologickou činnost muzea.

Archeologické dohledy a výzkumy:

V roce 2021 provedlo Muzeum Cheb 52 archeologických akcí ve formě archeologického výzkumu nebo dohledu. Proběhly následující terénní archeologické výzkumy včetně částečného vyhotovení nálezových zpráv (výběr):

- **Doubrava** – rekonstrukce lidového chebského statku Doubrava čp. 8
- **Františkovy Lázně** – statické zajištění krovů lázeňského domu Luna II, III. etapa
- **Hazlov** – rekonstrukce objektu na obecní úřad, IV. a V. etapa
- **Cheb, Hradební ul.** – rekonstrukce vnitrobloku, výstavba teplovodu
- **Podhradí u Aše** – oprava venkovních konstrukcí u evangelického kostela
- **Pomezí nad Ohří** – výstavba RD
- **Salajna** – rekonstrukce statku čp. 18 na RD
- **Starý Hrozňatov** – výstavba RD
- **Třebeň** – stavební úpravy kostela sv. Vavřince, III. etapa

V roce 2021 proběhly následující terénní dohledy včetně vyhotovení nálezových zpráv:

- **Aš** – výstavba skladovacího areálu CTPark Aš
- **Aš, Anglická ul.** – novostavba stanice měření emisí v areálu STK Aš
- **Aš, Nemocniční ul.** – výstavba RD
- **Aš, ul. Selbská, Okružní, Jiráskova** – celková rekonstrukce ulice
- **Aš, ul. Údolní, Republikánská, Na Stráni** – celková rekonstrukce ulice
- **Bříza** – realizace polní cesty
- **Dlouhé Mosty** – oprava mostu na silnici I/21
- **Doubrava a Palič** – výstavba obslužné komunikace
- **Františkovy Lázně, Nádražní ul.** – výstavba apartmánových bytů
- **Františkovy Lázně, Ruská ul.** – výstavba inženýrských sítí
- **Hazlov** – revitalizace výrobního areálu společnosti Abydos
- **Hazlov** – výstavba meteostanice
- **Hazlov, Polná** – rekonstrukce podzemního elektrického vedení
- **Horní Ves u Třebeně; Aleje** – výstavby RD na několika parcelách
- **Hranice, Karlova ul.** – výstavba RD

- **Cheb, ul. 17. listopadu** – úpravy obytné zóny
- **Cheb, Dlouhá ul.** – rekonstrukce dvorového traktu objektu čp. 515/14
- **Cheb, Evropská ul.** – výstavba objektu podnikatelského inkubátoru EHC CZECH s. r. o.
- **Cheb, Karlova ul.** – celková rekonstrukce ulice
- **Cheb, Palackého ul.** – stavební úpravy komunikace
- **Cheb, Sládkova a Školní ul.** – výstavba inženýrských sítí
- **Cheb** – rekonstrukce sídliště Spáleniště, VI. etapa
- **Cheb, Podhrad** – výstavba cyklostezky Cheb-Waldsassen, etapa IIIa
- **Cheb, Zlatá louka** – výstavby RD na několika parcelách
- **Chotěnov** – výstavba sušárny kalů
- **Jesenice** – výstavba skladovací haly
- **Mariánské Lázně, Hlavní ul.** – rekonstrukce dvora domu čp. 233
- **Mariánské Lázně, Kladská** – rekonstrukce Bahenních rybníků
- **Mariánské Lázně, Kladská** – rekonstrukce podzemního elektrického vedení
- **Podhradí u Aše** – rekonstrukce podzemního elektrického vedení
- **Rotava, ul. Československé armády** – výstavba RD
- **Slatina u Františkových Lázní** – rekonstrukce cyklostezky Goethova stezka
- **Svatava** – řešení zpevněných ploch ulic Pohraniční stráže, S. K. Neumanna, Zelená
- **Teplá** – výstavba RD
- **Týn u Lomnice** – výstavba RD

Výstavní činnost:

- Autorský kolektiv: libreto, scénář a realizace výstavy „Smrt pohledem archeologie“
- Práce na scénáři archeologické části nové stálé expozice muzea

K. Hanáková – konference, vzdělávání:

- Konference VII. ročník kastelologické konference k poctě prof. Tomáše Durdíka, 29. 10. 2021, hrad Křivoklát, příspěvek: Hanáková, K. – Hložek, J. – Divišová, K.: Hrad v Kraslicích
- Konference Počítačová podpora v archeologii, 25. – 27. 10. 2021
- XLVIII. seminář archeologů z muzeí a institucí památkové péče, 10. 11. 2021 (společně)

Mgr. MICHAELA BÄUMLOVÁ

Výstavní činnost:

- Práce na scénáři přidělené části nové stálé expozice muzea
- Korektury, úpravy, překlad a částečné zpracování podkladů pro stálou expozici na statku v Milíkově

Sborník muzea Karlovarského kraje 29 (2021):

- Členka redakční rady, výkonná redaktorka. Redakční recenze dvou příspěvků, korektury

a redakce sazby autorských příspěvků a příspěvků v sekci společenskovědní a korektury německojazyčných resumé

Práce se sbírkami:

- Zpracování podkladů pro nákupní akvizice spravovaných podsbírek
- Přepis historických rukopisných inventárních seznamů Ledererovy sbírky, sbírky Müllerovy a kmenové sbírky někdejšího Musea für Volkskunde
- Provedení fyzické inventury podsbírek MS a ST
- Doplnění digitalizací do podsbírek: G a ST
- Zpracování akvizic: P 07/21; P 08/21; P 09/21; P 17/21; P 15/20; P 16/20
- Oprava a doplnění chybných určení v podsbírkách E, G, HN, K, L, Mt, N, Na, O, Sk, ST
- Fotodokumentace sbírkových předmětů z podsbírky K, Mt

Badatelská činnost:

- Studium knih městských výdajů, radní protokoly, knih lozuňku, knih výdajů farního chrámu, aktových materiálů a knih knihvazačského cechu 1711–1804
- Soustředění historických fotografií sbírkových předmětů, interiérů a exteriérů muzejních budov, dokumentace chovu chebské červenky

Mgr. ALENA KOUDELKOVÁ

Výstavní činnost:

- Práce na libretu a scénáři přidělené části nové stálé expozice muzea – 20. století

Prezentační činnost: pomoc při obsahové přípravě a realizaci:

- Muzejní noc 2021 – „O vévodovi s vévodou“
- Bezpečně s úsměvem do školy, pořadatel Město Cheb
- Kraj dokořán, pořadatel Karlovarský kraj
- Slavnostní otevření zrekonstruovaného statku č. p. 18 v Milíkově
- Podzimní slavnost
- Mezinárodní den archeologie

Autorka a výkonná redaktorka:

- Výroční zpráva Muzea Cheb, p. o. Karlovarskéhokraje 2020, práce s textem, korektury, vazba
- Korektorka textové části pracovních sešitů v rámci edukačního programu „Tradiční architektura a zvyky na chebské vesnici“
- Sborník muzea Karlovarského kraje 29 (2021), komunikace s přispěvateli, shromažďování příspěvků, koordinace recenzního řízení, úprava odborných příspěvků dle redakčních pravidel, přípravy k tisku, korektury atd.

Odborná činnost:

- Studium archivních pramenů k poválečné loutkové scéně v Chebu:

  SOkA Cheb, F 266 (Okresní národní výbor Cheb), F 314 (Městský národní výbor Cheb)

Správce Sbírky Muzea Cheb:

- Vedení agendy ke sbírkotvorné a evidenční činnosti Muzea Cheb: kniha přírůstků, kniha výpůjček, smlouvy o výpůjčce, kupní smlouvy, darovací smlouvy, pravidelná hlášení do Centrální evidence sbírek (CES) na Ministerstvo kultury ČR (akvizice, vyřazování, žádosti o vývoz atd.), zpracování podkladů pro jednání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost, komunikace se členy poradního sboru

Fotodokumentace činnosti Muzea Cheb; korektory textů a publikací vydávaných muzeem: dle potřeby

PhDr. IVA VOTROUBKOVÁ

Pověřené regionální pracoviště pro tradiční a lidovou kulturu:

Regionální pracoviště disponovalo s finančními prostředky z grantu MK ČR „Podpora tradiční lidové kultury, kat. B“ na další etapě projektu „Dokumentace soudobých projevů lidových zvyků a tradic v Karlovarském kraji“, 11. etapa.

Rozhodnutí o poskytnutí neinvestiční dotace na rok 2021 obdrželo Muzeum Cheb od MK ČR 20. 7. 2021. Státní dotace byla muzeu schválena ve výši 13 000 Kč. Přidělenou dotaci obdrželo muzeum prostřednictvím Karlovarského kraje 16. 8. 2021.

Úkolem dokumentace bylo získat základní fotomateriál, případně další dokumentační materiál k tématu recepce lidových tradic a zvyků v městech a obcích. Tento materiál pak popsat a následně zaevidovat v budované dokumentační databance zřízené v rámci pracoviště TLK. Získaný materiál je převážně výběrového charakteru za poslední roky včetně roku 2021.

V roce 2021 byl získán dokumentační materiál z **následujících obcí:**

okres Cheb: Františkovy Lázně – prezentace akcí s podílem tradičních lidových řemesel; Cheb – Spolek chebských krajkářek, program tanečního oddělení ZUŠ inspirovaná lidovým rokem pod názvem Rok na vsi, tradiční tesařské práce tesaře P. Růžičky; Lipová – lidové tradice ve škole; Traktorklub Skalná – dožínkové slavnosti ve Skalné.

okres Sokolov: obec Stříbrná; Královské Poříčí (Statek Bernard) – prezentace lidových řemesel.

V průběhu řešení dokumentačního projektu v roce 2021 bylo regionální pracoviště TLK v úzkém kontaktu s respondenty telefonicky nebo prostřednictvím e-mailové pošty. Úkolem regionálního pracoviště bylo rovněž zajišťování propagace akcí lidové kultury. Propagační materiál byl zasílán e-mailem a poštou.

Výstavní a prezentačnní činnost:

- Autorka libreta a scénáře expozice na statku č. p. 18 v Milíkově (otevřeno 11. 9. 2021), včetně textu audioprůvodce
- Práce na scénáři národopisné části nové stálé expozice
- Odborná poradkyně k edukačnímu programu „Tradiční architektura a zvyky na chebské vesnici“

Granty a dotace pro rok 2021:

- Dne 23. 7. 2021 byla obdržena neinvestiční dotace MK ČR na rok 2021 na projekt Den na statku

- Ke dni 7. 12. 2021 zpracována a předána závěrečná zpráva k plnění grantu (dotace 2021) MK ČR-ORNK Podpora tradiční lidové kultury, kat. B – Dokumentace a identifikace projevů tradiční lidové kultury v Karlovarském kraji, 11. etapa.
- Ke 16. 9. 2021 podána žádost o dotaci z rozpočtu MK ČR Dokumentace soudobých projevů lidových zvyků a tradic v Karlovarském kraji, 12. etapa.

Akce pro veřejnost:

Programová příprava a zajištění průběhu akcí, účast na akcích:

- Velikonoce 2022 (online), ve spolupráci s TV Západ, dostupné na YouTube kanálu Muzea Cheb
- Muzejní noc
- Den na statku

Ing. arch. MARTIN PLEVNÝ

Výstavní činnost:

- Autor libreta u přidělené části nové stálé expozice muzea, Chebská pevnost (1611–1866), spolupráce na tvorbě scénáře
- Příprava libreta pro výstavu Městské brány a opevnění města Chebu

Dokumentační činnost:

- Pokračování systematické dokumentace města Chebu za rok 2021 – (levá část sídliště Zlatý vrch – Hrnčířská, Havlíčkova a ulice Na Vyhlídce, Klášterní, Na Nivách atd.)
- Systematická dokumentace okolních obcí za rok 2021 – (Františkovy Lázně, Hazlov, Horní Hraničná a další)
- Dokumentace nálezových situací před stavebními úpravami a demolicí – (Pomezí – bývalá škola)
- Dokumentace výstavby, stavebních úprav a demolic objektů v Chebu a okolí (přestavba Baráčnické rychty, výstavba inkubátoru v ulici Evropská, novostavba McDonald´s u Tesca, lávka přes kolejiště nádraží, Cheb – bývalý biliard klub, bývalý klášterní dvůr a jiné)
- Dokumentace předmětů pro další a externí použití (oltář ze Seebergu, textil na Seebergu, obrazy z Valdštejnské obrazárny, žánrové obrazy, grafika a oltář)
- Dokumentace rekonstrukce a interiéru statku v Milíkově – celkové fotografie nové výstavní instalace

Grafické činnosti a jiné:

- Grafické výstupy Muzea Cheb (plakáty k jednotlivým akcím pořádaným Muzeem Cheb: Podzimní slavnost, Muzejní advent (nerealizováno), podklady pro výrobu propagačních předmětů – Valdštejn, razítka – muzeum, Milíkov)
- Grafické zpracování panelů pro stálou expozici v Milíkově
- Výkresové podklady pro zařízení statku v Milíkově (holubník, rohová lavice)

Mgr. MARKÉTA PLEVNÁ ŠALÁTOVÁ

Knihovna – průběžná bibliografie z regionálního a odborného tisku, průběžná katalogizace a rekatalogizace, verifikace stavu periodik v muzejní knihovně pro referenční centrum NK ČR, MVS, meziknihovní výměny, povinné výtisky.

Rozšiřování knihovního fondu účastí v rámci grantu Česká knihovna 2021.

Databanka digitalismů: správa a zpracování fotografií z roku 2021, smlouvy o užití reprodukcí.

Práce se sbírkami: inventura podsbírky SD/2.

Heuristika materiálů k chebské vlastivědě, meziválečnému a poválečnému období na Chebsku, osobnosti lázeňství a geologie okresu Cheb.

Libreto a spolupráce na tvorbě scénáře nové expozice – 19. a 20. století.

Progagace muzea vedením institucionálního účtu na sociální síti Facebook, autorství a korektury tiskových zpráv muzea, spolupráce s regionálními médii.

Dokumentace regionu a zde pořádaných akcí a příležitostná dokumentace aktuálně zkoumaných témat.

Další činnost viz kapitola Evidence a katalogizace.

Mgr. MILENA PEČÁRKOVÁ

Přímá edukační činnost pro školy – 731 dětí, celkem muzeum navštívily děti z 10 škol a zařízení pro děti a mládež (5 chebských a 5 mimochebských) – ZŠ a MŠ Tři Sekery, ZŠ a MŠ Drmoul, ZŠ Luby, Muzeum Chomutov, ZŠ Jáchymov. Celkem bylo realizováno 42 akcí pro školy.

Obsahová příprava a vedení výtvarných **dílen pro seniory.**

Zajištění **divadelních představení** pro mateřské a základní školy.

Příprava pracovních listů – Toulky Chebem s muzeem.

Statek Milíkov – tvorba **audio průvodce pro děti.**

Tvorba pracovního sešitu **Lidové zvyky na Chebsku** a spolupráce na pracovním sešitě Lidová architektura Chebska.

Doprovodné programy k akcím – pomoc při obsahové přípravě a realizaci:

- Muzejní noc – „O vévodovi s vévodou“
- Bezpečně s úsměvem do školy, pořadatel Město Cheb
- Kraj dokořán, pořadatel Karlovarský kraj
- Slavnostní otevření statku Milíkov
- Mezinárodní den archeologie 2021

Letní výtvarný tábor v muzeu:

- Příprava a realizace dvou běhů 17. ročníku letního výtvarného tábora pod názvem „Ohře – řeka pozoruhodná“
- Příprava a realizace 8. ročníku divadelního tábora pod názvem „Pouliční divadlo, Karlík a továrna na čokoládu“

Podzimní slavnost – Bramborobraní, obsahová a organizační příprava – sestavení programu, zajištění

průběhu, podíl na propagaci

Muzejní noc „O vévodovi s vévodou“

RNDr. JIŘÍ BRABEC

Květena Chebska:

V roce 2013 byl započat projekt s cílem postupného mapování květeny Chebska. Abychom se vyvarovali hromadění floristických dat bez konkrétních výstupů (ať již z důvodů finančních či jiných), rozhodli jsme se pro postupné mapování a publikování květen malých dílčích území. V roce 2021 proběhly determinační a dokončovací práce na 4. díle, který zahrnuje část Chebské pánve v nivě říčky Plesná a v okolí v úseku zhruba od Mlýnku přes Milhostov po Hartoušov. Publikace tohoto dílu se pozdržela z roku 2020 v důsledku nemožnosti nechat si zrevidovat všechny potřebné herbářové doklady během covidového podzimu 2020 a vyšla tak až na konci roku 2021 pod názvem „Poznámky ke květeně Ašska a Chebska IV – NPP Bublák a niva Plesné” ve Sborníku muzea Karlovarského kraje. Na jaře a počátkem léta probíhaly zároveň terénní práce na 5. díle, který zahrnuje květenu Františkových Lázní a okolí.

Monitoring vzácných druhů západních Čech:

Projekt částečně navazuje na již ukončený „Projekt na zachování populací vzácných rostlin bezlesého prostředí v Čechách a Sasku“ (nositel projektu Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a Technische Universität Dresden), který si kladl za cíl systematické mapování vybraných druhů v Karlovarském kraji. V současné době probíhá mapování a monitoring druhů vybraných buď přímo Muzeem Cheb, nebo ve spolupráci s AOPK ČR, RP Slavkovský les. V roce 2021 bylo pokračováno v monitoringu vstavače kukačky (*Orchis morio*) – kdy byl zaznamenán na třech lokalitách největší známý počet kvetoucích exemplářů. Dále pokračovala revize a monitoring vybraných lokalit následujících druhů: křivatce (*Gagea* sp. div.), nahoprutka písečná (*Teesdalia nudicaulis*), bublinatka

bledožlutá (*Utricularia ochroleuca*), vítod douškolistý (*Polygala serpyllifolia*) a rdest rdesnolistý (*Potamogeton polygonifolius*). Informace o křivatci rolním a bublinatce bledožluté byly publikovány jako krátké sdělení v celostátním periodiku.

Plevele Chebska:

V roce 2020 začaly systematičtější práce na sledování rozšíření plevelných druhů Chebska, které v roce 2021 pokračovaly. Mapovány byly zejména máky – konkrétně mák vlčí, pochybný, časný a polní (*Papaver rhoeas*, *P. dubium* s. str., *P. confine* a *P. argemone*).

Neofyty a šířící se druhy Chebska:

V současné době je opět věnována intenzivní pozornost novým nepůvodním druhům květeny ČR, které se k nám šíří zejména v posledních letech. Na jaře 2021 pokračovala výzva Západočeské pobočky České botanické společnosti věnovaná šíření efemerní řeřišnice srstnaté (*Cardamine hirsuta*). Do mapování byla přes koronavirovou krizi zapojena též laická veřejnost. Podařilo se tak shromáždit a zdokladovat více než 30 nových lokalit. Bylo zpracováno krátké sdělení doplňující údaje o rozšíření vrbovky krátkoplodé (*Epilobium brachycarpum*) – nového druhu květeny ČR, který byl až do roku 2020 znám jen z Karlovarského kraje. Ve spolupráci s Janem Matějů z Muzea Karlovy Vary byly k celostátní publikaci předány údaje o výskytu šateru (*Gypsophilla perfoliata*), jehož výskyt byl následně na Smolnické výsypce zdokladován a zmapován.

Příroda Sooské pánve:

Projekt pracovně nazvaný „Příroda Sooské pánve“ si klade za cíl shromáždit výstupy z několika přírodovědných oborů, které by měl být zakončeny populárně naučnou publikací. V roce 2021 pokračovala úzká spolupráce s novým správcem Soosu Mgr. Zdeňkem Soukupem a AOPK ČR. Konzultován byl zejména pracovní sešit pro základní školy a diskutována náplň dalších propagačních materiálů. Proběhly dvě odborné informační schůzky k ochraně NPR Soos (zejména v oblasti práce s veřejností a náplně nového plánu péče – zejména je konzultována ochrana slanisek před divokými prasaty a expanzí rákosu obecného). Po více než 40 letech se podařilo na primárním stanovišti na Soosu doložit výskyt kriticky ohrožené kuřinky solné (*Spergularia marina*). Na území Soosu bylo vedeno nebo spoluvedeno několik odborných exkurzí. Společně s Městským muzeem Františkovy Lázně bylo na Soosu a Sorgenu uspořádáno též několik akcí pro veřejnost. Konečný výstup projektu Příroda Sooské pánve vázne zejména na nedostatku odborníků a aktuálních studií o neživé přírodě Soosu.

Mapování pro Atlas rozšíření rostlin ČR (spoluautorství a spolupráce):

V letech 2014–2018 probíhal v ČR rozsáhlý projekt Excelence „Centrum analýzy a syntézy rostlinné diverzity (PLADIAS)“ v rámci kterého je kriticky mapováno rozšíření cévnatých rostlin v ČR. Grant byl sice ukončen, ale mapování koordinované Botanickým ústavem AV ČR (Z. Kaplan) pokračuje dalšími druhy. Mapování probíhalo a probíhá ve spolupráci s regionálními floristy, kteří hodnotí a doplňují předběžné verze map jednotlivých druhů. Muzeum Cheb v roce 2021 přispělo poznatky o rozšíření 12 druhů do dalších dílů atlasu. Při mapování je poměrně intenzivně využívána botanická podsbírka Muzea Cheb.

Projekt Gentianella – hořeček:

Zahrnuje monitoring čtyř taxonů rodu hořeček v západních Čechách a v celé ČR, odborné konzultace k realizacím a nastavení dvou záchranných programů. První pro hořeček mnohotvarý český (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*), druhý pro hořeček nahořklý (*Gentianella amarella*) a hořeček drsný Sturmův (*Gentianella obtusifolia* subsp. *sturmiana*). Od roku 2019 jsou součástí konzultace k projektu zájmovému druhu hořeček mnohotvarý český v rámci projektu CZ-SK SOUTH LIFE. Monitoring taxonů a většina prací na projektu *Gentianella* – hořeček probíhá mimo pracovní úvazek

v Muzeu Cheb. Zde jsou uvedeny pouze práce realizované v Muzeu Cheb v rámci regionální přírodovědy nebo v rámci udržitelnosti projektu MGSII-25 „Příprava záchranného programu hořečky – hořeček nahořklý pravý (*Gentianella amarella* subsp. *amarella*) a hořeček drsný Sturmův (*Gentianella obtusifolia* subsp. *sturmiana*)“ z programu „Malé grantové schéma Záchranné programy pro zvláště chráněné druhy II – EHP fondy 2009–2014“. V letech 2014–2017 byla nositelem projektu AOPK ČR a partnerem projektu Muzeum Cheb, p. o. Karlovarského kraje.

- Terénní kontrola experimentu na optimální dobu výhrabu stařiny a mechorostů pro přežívání a růst růžic hořečku mnohotvarého českého (*G. praecox* subsp. *bohemica*) a hořečku nahořklého pravého (*Gentianella amarella* subsp. *amarella*).
- Revize lokalit taxonů rodu *Gentianella* v Karlovarském kraji.
- Konzultace managementu lokalit rodu *Gentianella* (pět konzultačních setkání Střemy 14. 4. 2021, PP Vlkonice 9. 5. 2021, 31. 5. 2021 PR Pod Volfštejnem, Praha 18. 10. 2021, Bílé Karpaty 21. 10. 2021).

Projekt Spiranthes spiralis – švihlík krutiklas:

Zahrnuje organizaci a koordinaci studia populace švihlíku krutiklasu (*Spiranthes spiralis*) na lokalitě Pastviště u Fínů. V roce 2021 proběhly jarní a podzimní terénní práce na monitorigu populace *Spiranthes spiralis* (výstup viz rukopisné práce). Projekt probíhá ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni, ZO ČSOP Silvatica a Českou zemědělskou univerzitou Praha (Katedra ekologie lesa).

Terénní průzkumy a další práce mimo projekty:

- Botanické terénní akce a sběrné cesty v regionu (zejména Ašsko a Poohří) a mimo region (Křivoklátsko, Džbán).

Práce na determinacích, popisu přírodnin, zpracování terénních dat, rukopisech, přednáškách, recenzích, výstavách a publikacích mimo projekty:

- Badatelské dotazy. Celkem bylo za rok 2021 zodpovězeno 117 badatelských dotazů (z toho 78 z regionální přírodovědy). Tři dotazy byly zodpovězeny ve spolupráci s Markétou Plevnou Šalátovou a Michaelou Bäumlovou.
- Redakční recenze šesti příspěvků do časopisu Zprávy České botanické společnosti.
- Recenze Výsledků floristického kurzu České botanické společnosti v Plasích 7. – 13. července 2019 pro Sborník Západočeského muzea, Příroda.
- Recenze článku do časopisu Preslia.
- Recenze dvou rukopisů do periodika Sborník muzea Karlovarského kraje.
- Rukopisné práce jsou uvedeny v přehledu publikací – viz kap. 5.2.2 publikační činnost.
- Studium herbářových sbírek několika institucí, více druhů pro výše uvedené projekty.
- Příprava dovozu a instalace výstavy „Hory oheň plivající aneb Sopky našeho kraje“, realizace v Muzeu Cheb leden – květen 2022.
- Dokončení libreta nové expozice na téma Příroda Chebska – místo dynamických změn, spolupráce na vyhlášení výběrového řízení na projektanta expozice; spolupráce na architektonickém návrhu.
- Postupná příprava exponátů pro novou expozici – shánění kadaverů, zajištění preparace (jelen sika, jelen evropský a další).
- Přepis dat a floristických zápisů z terénních exkurzí (zejména Ašsko).

- Schedování (lokalizace) a determinace sběrů zejména přír. č. 03/19, 06/20 a 04/21.
- Příprava herbářových položek k lepení v rámci náhradních prací pro zaměstnance provozního oddělení Muzea Cheb.

Posudek nákupu kolekce nahosemenných rostlin pro botanické oddělení Národního muzea v Praze.

Sborník muzea Karlovarského kraje 29 (2021):

- Práce vedoucího redaktora, koordinace recenzního řízení došlých rukopisných prací.
- Editace a korektury přírodovědných článků (čtyři články, edice a materiály, obrazová příloha). Recenze rukopisů (2 články).

Grantové žádosti

- Realizace a vyúčtování projektu města Cheb „Z Chebu křížem krážem aneb Pojďte s námi do přírody“ za rok 2021 a sepsání žádosti pro rok 2022.

Akce pro veřejnost

Vzhledem k vyhlášení nouzového stavu a dalším opatřením vlády ČR v souvislosti se šířením nemoci COVID-19 byla na jaře 2021 zrušena či přesunuta část vzdělávacích akcí, exkurzí a vycházek.

Z akcí tak proběhly následující:

- Příprava, koordinace a realizace 17. ročníku cyklu přírodovědných akcí „Pojďte s námi do přírody“, včetně propagace, rozesílání pozvánek a editorské práce na celosezónním kalendáři (viz kap. 5.4 Exkurze a vlastivědné vycházky). Vzhledem k vyhlášení nouzového stavu a dalším omezením byl kalendář celkem čtyřikrát předěláván a editován.
- Webové exkurze a náměty jako náhrada za zrušené jarní exkurze byly publikovány na https://muzeumcheb.cz/kvety/.
- Vzdělávací přednášky, vedené exkurze pro školy, odbornou a širokou veřejnost (viz kap. 5.3 Přednášková činnost a 5.4 Exkurze a vlastivědné vycházky).
- Společně s Milenou Pečárkovou příprava a realizace Letní výtvarné dílny – dva týdenní běhy (12.–16. 7. a 2. – 6. 8. 2021) na téma Ohře – řeka pozoruhodná.
- Obsluha mailové rozesílky akcí Muzea Cheb.

Konference, vzdělávání

- Terénní seminář botanické komise AMG ČR Velká Fatra, Mošovce 7. – 11. 6. 2021.
- Seminář Záchranný program pro hořeček nahořklý a hořeček drsný Sturmův, Včelná pod Boubínem 15. – 17. 9. 2021.
- Seminář k přírodě Kraslicka na téma Údolí Nancy u Stříbrné a další přírodní zajímavosti Krušných hor, Kraslice 21. 9. 2021.
- Podzimní setkání muzejních botaniků, Brno 19. – 20. 10. 2021, náplň: „Rod Centaurea v České republice”, „Plenárním zasedáním botanické komise AMG ČR“ a „Hadcová step u Mohelna“.
- Setkání přátel přírody Karlovarska, Krajská knihovna Karlovy Vary, pátek 5. 11. 2021.

Různé:

- Příprava a organizace desinsekce depozitářů (jaro – přírodovědné depozitáře; zima – centrální depozitář Muzea Cheb).
- Příprava expozice Milíkov, výpomoc PhDr. Ivě Votroubkové (dermoplastický preparát husy domácí, zajištění osiva a slámy, svoz peřin, zahradní a úklidové práce).

JAN BITTL

- Správa internetového prostoru a digitalizovaných prezentací Muzea Cheb.
- Pravidelná aktualizace internetových stránek Muzea Cheb.
- Správa interní databáze pro digitalizaci sbírkových fondů a sbírkovou agendu muzea.
- Kompozice virtuálních expozičních celků a prezentačních projektů.
- Správa a údržba počítačové sítě.
- Instalace a reinstalace PC stanic a serverů.
- Tvorba a údržba softwarového a hardwarového zázemí organizace.
- Péče o posílení a rozvoj počítačové gramotnosti.
- Inventarizace počítačové techniky organizace.
- Technická spolupráce na realizaci odborných projektů muzea.
- Kurátorské aktivity spojené se správou podsbírky cín.

ODBORNÉ KOMISE A RADY

Odborní pracovníci v roce 2021 byli členy následujících odborných komisí a rad:

Jiří Brabec:

- Knihovní komise České botanické společnosti
- Revizní komise České botanické společnosti
- Rada Muzea Českého lesa v Tachově
- Rada Herbáře Univerzity Karlovy v Praze
- Pracovní komise MŽP pro zvláště chráněné druhy rostlin

Michal Beránek:

- Karlovarská archeologická komise (KVAK)
- Pracovní skupina pro památky Města Chebu

Markéta Janáková:

- Karlovarská archeologická komise (KVAK)

Klára Hanáková:

- Karlovarská archeologická komise (KVAK)

Iva Votroubková:

- Komise regionálních pracovišť TLK při MK ČR
- Grantová komise MK ČR – Podpora tradiční lidové kultury, kat. B
- NOK Národní muzeum – Národopisné oddělení
- NOK Muzeum Českého lesa v Tachově
- NOK Muzeum Karlovy Vary

Muzeum Cheb mělo v roce 2021 zastoupení v následujících oborových komisích a v senátu AMG:

Michal Beránek:

- Archeologická komise AMG

Jiří Brabec:

- Botanická komise AMG

Dušan Vančura:

- Komise konzervátorů, restaurátorů a preparátorů AMG

Iva Votroubková:

- Etnologická komise AMG

VÝSTAVNÍ A EXPOZIČNÍ ČINNOST

Výstava Smrt pohledem archeologie

STÁLÁ EXPOZICE MUZEA:

Expozice muzea:

leden – duben: uzavřeno z důvodu pandemie COVID-19

květen (od 5. 5. 2021) – říjen (do 3. 10. 2021): otevřeno denně kromě pondělí

říjen (od 6. 10. 2021) – prosinec (do 31. 12. 2021): otevřeno od středy do neděle

Statek Milíkov:

Z důvodů probíhajících rekonstrukčních prací uzavřen až do 10. 9. 2021.

září (od 11. 9. 2021) – říjen (do 31. 10. 2021): otevřeno od středy do neděle

Luby – sbírka historických hudebních nástrojů:

leden – duben: uzavřeno z důvodu pandemie COVID-19

květen (od 10. 5. 2021) – červenec (do 2. 7. 2021) otevřeno od pondělí do pátku

srpen (od 30. 8. 2021) – prosinec (do 31. 12. 2021) otevřeno od pondělí do pátku

VLASTNÍ AUTORSKÉ VÝSTAVY:

Smrt pohledem archeologie

vernisáž: 3. 9. 2021

termín: 4. 9. 2021 – 9. 1. 2022

autor: Michal Beránek

kurátor výstavy: Michal Beránek

instalace výstavy: Beránek, Shbat, Hanáková, Bártko, Vedral, Vančura, Plesníková

vernisáž:

- úvodní slovo: Martina Kulová, Michal Beránek, Dušan Vančura
- program: hudební vystoupení A. Hlavenková a P. Vacek
  komentovaná prohlídka M. Beránka
- návštěvnost: 55 osob

Nová stálá expozice chebského statku v Milíkově

vernisáž: 11. 9. 2021

termín: od 12. 9. 2021

autor: Iva Votroubková

kurátor výstavy: Iva Votroubková

instalace výstavy: Votroubková, Plesníková, Vančura, Vedral

vernisáž:

- úvodní slovo: Oľga Haláková, Martina Kulová
- program: hudební vystoupení: Duo Målaboum a taneční skupina Die Målas; Stázka, Folklórní soubor Dyleň
  komentované prohlídky I. Votroubkové a M. Beránka
- návštěvnost: 823 osob

Slavnostní otevření statku v Milíkově

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

PUBLIKACE MUZEA CHEB:

Výroční zpráva Muzea Cheb, p. o. Karlovarského kraje za rok 2020

výkonná redakce:	Alena Koudelková, Jan Bittl
text:	Martina Kulová, Michal Beránek, Štěpánka Žibritová, Veronika Procházková
grafická úprava:	Muzeum Cheb
vydavatel:	Muzeum Cheb, 2021

Sborník muzea Karlovarského kraje 29 (2021)

redakce:	Jiří Brabec, Michaela Bäumlová, Alena Koudelková, Lukáš Smola
grafická úprava:	Eva Prokopová, Grafický ateliér Ateva, Praha
tisk:	HB PRINT, s. r. o., Cheb
vydavatel:	Muzeum Cheb, 2021
náklad:	300 výtisků
ISBN:	978-80-88310-08-2

Redakční rada Sborníku muzea Karlovarského kraje pracovala v roce 2021 ve složení:

vedoucí redaktor:	RNDr. Jiří Brabec
výkonný redaktor:	Mgr. Michaela Bäumlová, Mgr. Alena Koudelková, Bc. Lukáš Smola
členové redakční rady:	Mgr. et Mgr. Jaromír Bartoš, Mgr. Michal Beránek, Mgr. Karel Halla, RNDr. Jan Matějů, Ph.D., Mgr. Jan Nedvěd, Mgr. Štěpán Karel Odstrčil, Ing. Michael Rund

Lidové zvyky na Chebsku

autor textu:	Milena Pečárková
odborná spolupráce:	Iva Votroubková, Společnost Balthasara Neumanna z. s.
korektury a editace:	Alena Koudelková
ilustrace:	Mirek Vostrý
grafická úprava:	Kamil Němec
tisk:	Tiskárna Median, s. r. o., Ostrov nad Ohří
vydavatel:	Muzeum Cheb
náklad:	2 000 výtisků
ISBN:	978-80-88310-10-5

Lidová architektura Chebska

autor textu:	Michal Beránek
odborná spolupráce:	Iva Votroubková, Martin Plevný
korektury a editace:	Milena Pečárková, Alena Koudelková
ilustrace:	Mirek Vostrý
grafická úprava:	Kamil Němec
tisk:	Tiskárna Median s. r. o., Ostrov nad Ohří
vydavatel:	Muzeum Cheb
náklad:	2 000 výtisků
ISBN:	978-80-88310-09-9

PUBLIKAČNÍ ČINNOST PRACOVNÍKŮ MUZEA:

MICHAELA BÄUMLOVÁ

Původní publikace a krátká sdělení:

Bäumlová, M. (2021): Chebští knihvazači v 18. století. Příspěvek k dějinám knižní kultury. Cheb. In: Sborník muzea Karlovarského kraje 29 (2021), 25–69.

Bäumlová, M. – *Matějů, J.* (2021): Komentovaný překlad přírodopisu ještěrky zelené Jana Tadeáše Lindackera z roku 1791. Cheb. In: Sborník muzea Karlovarského kraje 29 (2021), 261–266.

Texty publikované na webových stránkách Muzea Cheb:

Bäumlová, M. (2021): Výročí narození Karla Siegla [https://muzeumcheb.cz/vyroci-narozeni-karla-siegla/].

MICHAL BERÁNEK

Původní publikace a krátká sdělení:

Frýda, F. – ***Beránek, M.*** (2021)*:* PhDr. Pavel Šebesta (*5. 12. 1943 – † 1 7. 8. 2021). Plzeň. In: Archeologie západních Čech 12 (1–2), 5.

JIŘÍ BRABEC

Původní publikace:

Härtel H., Bauer P., ***Brabec J.,*** *Gillová L., Jongepierová I. & Štech M.* (2021): Rostlina roku: vstavač kukačka. – Botanika 2021/1: 21–25.

Velebil J. & ***Brabec J.*** (2021): Poznámky ke květeně Ašska a Chebska IV – NPP Bublák a niva Plesné. – Sborník muzea Karlovarského kraje 29: 187–259.

Krátká sdělení:

Brabec J.*, Velebil J. & Hlaváček R.* (2021): *Epilobium brachycarpum* – In: Lustyk P. & Doležal J. (2021): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XIX. – Zprávy České botanické společnosti 56: 80.

Brabec J. (2021): *Gagea villosa* [v nejzápadnějších Čechách] – In: Lustyk P. & Doležal J. (2021): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XIX. – Zprávy České botanické společnosti 56: 85–88.

Brabec J. (2021): *Utricularia ochroleuca* [na Chebsku] – In: Lustyk P. & Doležal J. (2021): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XIX. – Zprávy České botanické společnosti 56: 166–167.

Rukopisné práce:

Brabec J. (2020): Monitoring hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*) v ČR (sezóna 2021) – Ms. [Zprávy a materiály 2021; depon in: ústřední pracoviště AOPK ČR, Praha a 13/18 ZO ČSOP Silvatica, Brejl.]

Brabec J. (2021): Monitoring populací a stavu lokalit hořečku nahořklého (*Gentianella amarella*) a hořečku drsného Sturmova (*Gentianella obtusifolia* subsp. *sturmiana*) (sezóna 2020). – Ms. [Zprávy a materiály 2021; depon in: ústřední pracoviště AOPK ČR, Praha a 13/18 ZO ČSOP Silvatica, Brejl.]

Brabec J. (2021): Podzimní monitoring a mapování švihlíku krutiklasu (*Spiranthes spiralis*) v NPP Pastviště u Fínů. – Ms., 20 p. [Zprávy a materiály 2021, depon in: ústřední pracoviště AOPK ČR a Muzeum Cheb.]

Brabec J. (2021): Posílení populace hořečku mnohotvarého českého (*Gentianella praecox* subsp. *bohemica*) na lokalitě „Boletice, vrch Olymp“ u kostela sv. Mikuláše (repatriační zpráva za rok 2020). – Ms. [Zprávy a materiály 2021; depon in: ústřední pracoviště AOPK ČR, Praha a 13/18 ZO ČSOP Silvatica, Brejl.]

Brabec J. (2021): *Spiranthes spiralis* – monitoring populace v rámci Národního programu ČSOP „Ochrana biodiverzity“, podporovaného Ministerstvem životního prostředí a Lesy České republiky, s. p. (projekt č. 132106). – Ms., 20 p. [Zprávy a materiály 2021, depon in: ÚVR ČSOP Praha a Muzeum Cheb.]

KLÁRA HANÁKOVÁ

Původní publikace a krátká sdělení:

Hanáková, K. *– Hložek, J. – Divišová, K.* (2021)*:* Hrad Hausberg nad Kraslicemi (okr. Sokolov) a jeho proměny ve středověku a novověku. Plzeň. In: Archeologie západních Čech 12 (1–2), 112–127.

PRÁCE V REDAKČNÍCH RADÁCH MIMO MUZEUM CHEB:

Jiří Brabec:

- Zprávy České botanické společnosti (zástupce vedoucího redaktora)
- Erica

PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

Z důvodu opatření vlády ČR proti šíření nemoci COVID-19 se přírodovědné ani společenskovědní přednášky nekonaly.

Odborné přednášky a exkurze provedené mimo Muzeum Cheb:

Přírodovědné přednášky a exkurze:	počet: 12	284 posluchačů
Společenskovědní přednášky a exkurze:	počet: 0	0 posluchačů

Jiří Brabec

- Projektový den „**Bobří rok**“, pro 1. ročník 4. ZŠ Cheb (3.II/13 Projektový den mimo školu – Projekt Podpora vzdělávání žáků a učitelů 3, CZ.02.3.X/0.0/0.0/20_080/0017035); vedoucí: Jiří Brabec; 18. května 2021; 28 účastníků
- Exkurze „**Džbán 2021 – Královka a Líská stráň**“ (pro studenty a učitele gymnázií); vedoucí Mgr. Lukáš Krinke (Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně), Mgr. Otakar Šída (Národní muzeum), Mgr. Michal Štefánek (Přírodovědecká fakulta UK Praha) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb); 27. května 2021; 23 účastníků
- Exkurze „**Džbán 2021 – Dolní Ročov**“ (pro studenty a učitele gymnázií); vedoucí Mgr. Lukáš Krinke (Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně), Mgr. Otakar Šída (Národní muzeum), Mgr. Michal Štefánek (Přírodovědecká fakulta UK Praha) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb); 28. května 2021; 12 účastníků
- Exkurze „**Soos – výjezdní soustředění pro středoškoláky se zájmem o biologii Fluorescenční**“ (http://fluorescencninoc.arach.cz/); vedoucí: Jiří Brabec; 14. června 2021; 25 účastníků
- Exkurze „Co žije v Ohři“ pro 5. třídu Gymnázia, základní a mateřské školy Mánesova; vedoucí: Jiří Brabec; 17. června 2021; 15 účastníků
- Exkurze „Krajina, flóra a vegetace Soosu a Komorní hůrka u Chebu“ pro terénní praxi k přednášce Ekologie biomů prof. Karla Pracha, CSc. (Jihočeská univerzita České Budějovice); vedoucí: Jiří Brabec; 10. září 2021; 38 účastníků
- Přednáška „**Zásady péče o horečkové lokality v ČR**“ v rámci semináře k Záchrannému programu pro hořeček nahořklý a h. drsný Sturmův. – Včelná pod Boubínem; přednášející: Jiří Brabec; 16. září 2021; 24 účastníků
- Přednáška „**Podpůrné výsevy v populacích, repatriace a zakládání nových lokalit – cesta do nebe či do pekla?**“ v rámci semináře k Záchrannému programu pro hořeček nahořklý a h. drsný Sturmův. – Včelná pod Boubínem; přednášející: Jiří Brabec; 16. září 2021; 24 účastníků
- Exkurze „**Management lokalit Gentianella amarella a G. praecox subsp. bohemica v PR Opolenec**“ v rámci semináře k Záchrannému programu pro hořeček nahořklý a h. drsný Sturmův. – Včelná pod Boubínem; vedoucí: Ing. Jakub Hromas (ZO ČSOP Šumava) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb); 16. září 2021; 24 účastníků
- Exkurze „**Na horečkové lokality – PP Jaroškov, PR Pučanka, NPP Kocelovické pastviny**“ v rámci semináře k Záchrannému programu pro hořeček nahořklý a h. drsný Sturmův. – Včelná pod Boubínem; vedoucí: RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb); 17. září 2021; 19 účastníků
- Přednáška „**Bobr evropský**“ (4. B, ZŠ Hlávkova, Aš); přednášející: Jiří Brabec; 9. listopadu 2021; 25 účastníků
- Přednáška „**Bobří rok**“, pro Chovatelský kroužek DDM Sova Cheb; vedoucí: Jiří Brabec; 15. listopadu 2021; 13 účastníků

EXKURZE A VLASTIVĚDNÉ VYCHÁZKY

Cyklus exkurzí a přírodovědných akcí „Pojďte s námi do přírody“, 17. ročník:

Cyklus pořádá ZO ČSOP Kladská, Muzeum Cheb, p. o. Karlovarského kraje, Muzeum Karlovy Vary, p. o. Karlovarského kraje, Správa CHKO Český les a Správa CHKO Slavkovský les ve spolupráci s 4. ZO ČSOP Cheb, Muzeem Sokolov, p. o. Karlovarského kraje, Městským muzeem Mariánské Lázně,

ZO ČSOP Silva Lunae, občanským sdružením Mezi lesy a dalšími organizacemi.

Vzhledem k vyhlášení nouzového stavu a dalším opatřením vlády ČR v souvislosti se šířením nemoci COVID-19 byly na jaře 2021 akce cyklu „Pojďte s námi do přírody“ zčásti zrušeny bez náhrady (akce na jarní květenu, obojživelníky, ptačí zpěv apod.), zčásti přesunuty (bobři aj.), zčásti nahrazeny jinými. Při postupném otvírání „lockdownu“ byly pak v období od 1. 5. do 20. 5. realizovány exkurze ve formátu 1+1, kdy přírodovědec Muzea Cheb Jiří Brabec vedl exkurzi do terénu buď pro jednu osobu, nebo pro menší skupinu (max. 2 lidé) žijící spolu ve společné domácnosti. Těchto akcí ve formátu 1+1 proběhlo celkem 15.

Celkem za rok 2021 proběhlo 15 akcí formátu 1+1 a 16 klasických exkurzí, ve kterých bylo Muzeum Cheb přímým organizátorem nebo spoluorganizátorem, na kterých se finančně podílelo nebo byly tyto akce vedeny pracovníky Muzea Cheb. Všechny tyto akce celkem navštívilo 666 návštěvníků. V uvedeném přehledu jsou akce formátu 1+1 shrnuty a z hromadných akcí uvedeny pouze ty, při kterých byl vedoucím, spoluvedoucím nebo organizátorem RNDr. Jiří Brabec a Mgr. Michal Beránek.

V roce 2021 bylo pokračováno v obhospodařování zasilatelského adresáře přírodovědných akcí západních Čech prostřednictvím systému Mail-Komplet.cz. Celkem byl rozeslán jeden informační materiál poštou (kalendář Pojďte s námi do přírody) a 12 informačních e-mailů.

Den	Akce	Účastníci
sobota 1. května až neděle 16. května 2021	RNDr. Jiří Brabec – Z Chebu křížem krážem 1 + 1. Celkem 15 exkurzí na různá místa na Chebsku (např. Těšovské pastviny, Paličský vrch, Mokřiny u Aše, Vernéřov, Aš a okolí, Soos, Sorgen, Lipná)	32 účastníků + 1 vedoucí
úterý 18. května 2021	RNDr. Jiří Brabec – Sčítáme rostlinu roku vstavač kukačku na Komorní hůrce	33 účastníků + 1 vedoucí
pátek 21. května 2021	RNDr. Jan Matějů, Ph. D. a RNDr. Jiří Brabec – Za hranatými čolky a zajímavou květenou na Vysoký kámen	39 + 2 vedoucí
sobota 30. května 2021	RNDr. Jiří Brabec – Nahoprutka písečná a jarní květena Skalné a okolí	8 účastníků + 1 vedoucí
sobota 5. června 2021	Ing. Petr Uhlík, RNDr. Jan Matějů, Ph. D. a RNDr. Jiří Brabec – Květy Ohře z raftu (pro plavce a nadšence)	22 účastníků + 3 vedoucí
sobota 12. června 2021	RNDr. Jiří Brabec – Pozdně jarní orchideje a další vzácné druhy Chebska	36 účastníků + 1 vedoucí
neděle 13. června 2021	Mgr. Zdeněk Soukup a RNDr. Jiří Brabec – Léčivé zdroje Soosu	23 účastníků + 2 vedoucí
pondělí 14. června 2021	RNDr. Jiří Brabec – Společenstva Soosu a jejich biota	25 účastníků + 1 vedoucí
sobota 19. června 2021	Mgr. Zdeněk Soukup, Ing. Petr Krása, RNDr. Jiří Brabec a další – Uklidíme Sorgen	82 účastníků
sobota 26. června 2021	Ing. Jiří Velebil a RNDr. Jiří Brabec – Dřeviny parků Františkových Lázní	31 účastníků + 2 vedoucí
neděle 10. října 2021	RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. a RNDr. Jiří Brabec – Na bobří hráze a podzimní květenu k Pomezné nad Ohří	19 účastníků + 1 vedoucí
středa 17. listopadu 2021	Mgr. Michal Beránek a Bc. Klára Hanáková: Vycházka s archeology z Kynšperka na Kolovou a zpět	32 účastníků + 2 vedoucí

POPULÁRNĚ VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY A VEŘEJNOST

Edukativní programy pro školy:

Vzdělávací a kulturní program	Počet akcí	Počet účastníků
Dílna archeologa	2	51
Dílna houslaře	1	12
Albrecht z Valdštejna	7	100
Seznamujeme se s muzeem	12	154
Deinotherium	5	123
Dílna písaře	2	34
Ohře – řeka pozoruhodná	1	18
Statek Milíkov	1	18
Smrt pohledem archeologie	11	221
Celkem	42	731

Výtvarná dílna – senioři

- Volnočasová aktivita pro seniory: 5 kurzů
- Celkový počet účastníků: 44

Letní výtvarná dílna v muzeu (17. ročník) – „Ohře – řeka pozoruhodná“

- Příměstský prázdninový tábor pro děti
- Počet realizací: 2 běhy
- Termín: 12. 7. – 16. 7. 2021 a 2. 8. – 6. 8. 2021
- Celkový počet účastníků: 275 osob
- Závěrečné vystoupení pro veřejnost: 183 osob

Pouliční divadlo „Karlík a továrna na čokoládu“ – divadelní tábor

- Příměstský prázdninový tábor
- Termín: 19. 7. – 23. 7. 2021
- Celkový počet účastníků: 105 osob
- Závěrečné vystoupení pro veřejnost: 176 osob

Divadelní představení pro MŠ a ZŠ

- Jedno představení ve Valdštejnské obrazárně
- „Vánoční zvyky“ – počet repríz 1, počet návštěvníků: 98

OSTATNÍ KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKTIVITY MUZEA

Divadelní tábor. Foto: Martin Stolař © 2021

Muzejní programy pro širokou veřejnost:

Muzejní noc „O vévodovi s vévodou“

Netradiční zpřístupnění muzea v podvečerních a večerních hodinách u příležitosti XVII. ročníku Festivalu muzejních nocí, tentokrát s Albrechtam z Valdštejna, který je s Chebem neodmyslitelně spjatý.

- termín: 5. 6. 2021
- počet účastníků: 200 osob

Podzimní slavnost

Obnovená tradice podzimních oslav sklizně s ochutnávkami a prodejem kulinářských specialit. Doplněno kulturním programen.

- termín: 25. 9. 2021
- celkový počet návštěvníků: 265 osob

Mezinárodní den archeologie

Připojení se k mezinárodní iniciativě dne popularizace archeologie jako svébytné vědecké disciplíny.

Program akce byl uspořádán na nádvoří muzea, kde se během celého dne mohla veřejnost volně seznámit s prací archeologů, archeologickými nálezy i experimentální archeologií.

- termín: 16. 10. 2021
- celkový počet návštěvníků: 126 osob

Koncerty Kruhu přátel hudby

Pořádány ve spolupráci s KC Svoboda, celkem 4 abonentní koncerty, účast: 210 posluchačů

Spoluúčast na akcích:

Bezpečně s úsměvem do školy, termín: 1. 9. 2021, pořadatel Město Cheb

Kraj dokořán, termín: 3. 9. 2021, pořadatel Karlovarský kraj

V součinnosti s Městem Cheb byla veřejnosti v roce 2021 nabídnuta možnost uzavírání sňatků ve Valdštejnské obrazárně muzea.

METODIKA A PORADENSTVÍ

Badatelské služby

Badatelna muzea: 25 badatelských návštěv (knihovna, fotoarchiv, podsbírka současné dějiny).

Badatelské konzultace a vyřizování badatelských dotazů jednotlivými odbornými pracovníky muzea z oblasti regionální a obecné historie, archeologie, vlastivědy, přírodovědy, kronikářství, lidové kultury, architektury a umění etc. Prostřednictvím korespondence či badatelských návštěv vyřídili odborní pracovníci muzea 210 badatelských dotazů.

PORADENSTVÍ, LEKTOROVÁNÍ, RECENZOVÁNÍ APOD.

Iva Votroubková

- V rámci pracoviště TLK jsou pravidelně poskytovány konzultační služby studentům i zájemcům o tradiční lidovou kulturu obecně. Vyřízeno 12 dotazů.

Michal Beránek

- Konzultace bakalářské práce Kláry Hanákové na FF ZČU v Plzni.

Jiří Brabec

- Konzultace magisterské práce Anastázie Panské z České zemědělské univerzity v Praze na téma fyziologie *Spiranthes spiralis*.
- Konzultace managementu a ochrany NPR Soos (dvě konzultační setkání).
- Konzultace managementu lokalit rodu *Gentianella* (pět konzultačních setkání Střemy 14. 4. 2021, PP. Vlkonice 9. 5. 2021, 31. 5. 2021 PR Pod Volfštejnem, Praha 18. 10. 2021, Bílé Karpaty 21. 10. 2021).
- Konzultace k projektu zájmovému druhu hořeček mnohotvarý český v rámci projektu CZ-SK SOUTH LIFE.

Markéta Janáková

- Konzultace maturitního projektu Kateřiny Kiliánové Odkazy Albrechta z Valdštejna na Frýdlantsku, Obchodní akademie v Liberci.

Martin Plevný

- Konzultace seminárních prací ZAN pro studenty FA ČVUT Praha v rámci historického jádra města Chebu.

FOTODOKUMENTAČNÍ PRÁCE

Odborní pracovníci se věnovali rovněž dokumentační práci, která se v ustálené struktuře zaměřuje na následující okruhy:

- Fotodokumentace města a regionu
- Fotodokumentace událostí
- Fotodokumentace muzejní činnosti
- Fotodokumentace k odborným úkolům

Fotodokumentace je pořizována v digitální podobě a získané dokumentační soubory jsou archivovány.

NÁVŠTĚVNOST MUZEA

	Návštěvnost Muzea Cheb v roce 2021:						
MĚSÍC	**EXPOZICE**	**MILÍKOV**	**LUBY**	**PŘEDNÁŠKY**	**EDUKATIVNÍ PROGRAMY**	**EXKURZE PŘÍRODA**	**CELKEM**
leden	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	-
únor	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	-
březen	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	-
duben	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	zavřeno	-
květen	189	zavřeno	-	116	27	112	444
červen	530	zavřeno	-	228	89	219	1066
červenec	1273	zavřeno	-	-	515	-	1788
srpen	1220	zavřeno	86	140	264	-	1710
září	848	980	18	17	83	147	2093
říjen	741	305	21	-	198	99	1364
listopad	383	zavřeno	7	-	248	32	670
prosinec	1859	zavřeno	5	-	108	-	1972
CELKEM OSOB	**7043**	**1285**	**137**	**501**	**1532**	**609**	**11107**

PROVOZNÍ ODDĚLENÍ

Za přispění Ministerstva kultury ČR byla v rámci programu Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví II – podprogram D – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí – tematický okruh b – Vybavení depozitářů a stálých expozic, v nichž jsou uchovávány sbírky zapsané v CES a vybavení centrálních depozitářů NPÚ v nichž jsou dlouhodobě uloženy kulturní památky potřebnou technikou (ISO II/D-b) provedena realizace I. etapy na projektu „Rozšíření rádiového systému monitorování mikroklimatu v budově Muzea Cheb“, p. o. Karlovarského kraje, v tzv. Pachelbelově domě – čp. 493/4, 350 02 Cheb. V rámci I. etapy byla pořízena centrální stanice systému s externím přijímačem, radiový přijímač se sondou E+E a 18 radiových snímačů relativní vlhkosti. Celková částka za realizaci I. etapy činila 357 119, 40 Kč včetně DPH. Částka 130 000 Kč byla poskytnuta MK ČR. Zakázka byla dokončena a předána dne 13. 12. 2021. Dále byla v listopadu roku 2021 podána žádost o dotaci z téhož dotačního programu MK ČR na realizaci II. etapy rozšíření rádiového systému monitorování mikroklimatu v budově Muzea Cheb, p. o. Karlovarského kraje, v tzv. Müllerově domě – čp. 492/3, 350 02 Cheb. Celkové náklady na realizaci II. etapy projektu činí 150 124 Kč, výše žádané státní dotace činí 105 087 Kč (tedy 70% nákladů projektu). Projekt by byl realizován v období od 01. 01. 2022 do 01. 10. 2022.

Byl pořízen nový knižní skener umožňující skenování knih o maximální šířce hřbetu knihy 10 cm, maximální váhy 10 kg a maximálního formátu A2. Skener umožňuje snímání ploché předlohy, automatické ostření, rozpoznávání formátu, ořez i kalibraci. Náklady na pořízení nového knižního skeneru činily 1 181 772, 43 Kč včetně DPH. Celá částka byla uhrazena z investiční dotace, která byla poskytnuta Krajským úřadem Karlovarského kraje. Zakázka byla předána dne 27. 10. 2021.

Dále byl do našeho muzea pořízen nový výstavní mobiliář, který se skládá z 12 ks modulových vitrín, 3 ks pultových vitrín se schránkou pro kazety ProSorb, 2 ks pultových vitrín, včetně krycích plechů a 38 policových držáků, 1 ks paravánové stěny složené z osmi kusů skel. Celkové náklady činily 1 300 435,40 Kč. Celá částka byla uhrazena z investiční dotace, která byla poskytnuta Krajským úřadem Karlovarského kraje. Zakázka byla předána dne 10. 12. 2021.

Z důvodu přípravy nové etnografické expozice Muzea Cheb byly vybrány sbírkové předměty k restaurování a konzervování, jež budou součástí nové expozice. Jedná se o lidový nábytek, hodiny, hospodářské nářadí, podmalby na skle, kvašové obrázky, textilie, kovové vlákno a keramiku. V průběhu roku proběhlo výběrové řízení, kdy byli vybráni jednotlivý dodavatelé a v současné době na základě uzavřených smluv o dílo probíhá restaurování a konzervování těchto sbírkových předmětů.

Všechna výběrová i poptávková řízení byla, jako v předchozím roce, kromě přímého oslovení uchazečů zveřejněna formou elektronického nástroje E-ZAK Karlovarského kraje na profilu zadavatele: https://ezak.kr-karlovarsky.cz/profile_display_57.html.

Ve spolupráci se státní památkovou péčí byly vybrány stavebně historické prvky budovy, které budou restaurovány, a bude jim navrácen funkční stav. Jedná se o rekonstrukci a zpřístupnění pavlače a restaurování oken v Pachelbelově domě. V roce 2021 proběhla I. etapa, kdy bylo zrekonstruováno 12 oken. Oprava byla hrazena vlastníkem objektu, jímž je Město Cheb. Následující opravy budou probíhat v průběhu let 2022 a 2023.

Pracovníci provozního oddělení prováděli údržbové a úklidové práce ve všech objektech Muzea Cheb, úpravy trávníků a ostatních venkovních prostor. Dále během celého roku provozní oddělení zajišťovalo technickou přípravu na muzejní akce, jako Muzejní noc, Velikonoce, příměstské tábory, výstavy, vernisáže, koncerty, přednášky a semináře.

HOSPODAŘENÍ MUZEA

Muzeum Cheb, příspěvková organizace Karlovarského kraje, hospodaří podle rozpočtových pravidel pro příspěvkové organizace. V roce 2021 jsme obdrželi od našeho zřizovatele finanční příspěvek na činnost ve výši 17 763 tis. Kč. Do investičního fondu nám zřizovatel stanovil částku ve výši 7 840 tis. na akce „Etnografická expozice – nová expozice“ 4 500 tis., „Dermoplastický preparát jelena evropského“ 110 tis., „Knihovnický skener“ 1 500 tis., „Nový výstavní mobiliář“ 1 500 tis., „Rozšíření radiového systému pro monitorování mikroklimatu“ 230 tis. Zřizovatel také podpořil záchranný archeologický výzkum ve výši 225 tis. Kč.

V programu ISO MK ČR jsme obdrželi dotaci na akci II/D 2021 rozšíření rádiového systému monitorování mikroklimatu 130 tis. Ministerstvo kultury ČR nám poskytlo dotaci ve výši 13 tis. na projekt týkající se dokumentace tradiční lidové kultury v Karlovarském kraji – dokumentace soudobých lidových zvyků a tradic v Karlovarském kraji – 11. etapa a dále poskytlo dotaci na akci „Den na statku“ 51 tis. a „ Tradiční architektura a zvyky na chebské vesnici“ ve výši 79 tis. Kč.

Město Cheb se již tradičně podílí na financování některých aktivit pro veřejnost, které se každoročně pořádají, a to Velikonoční jarmark, Muzejní noc, Podzimní slavnost a přírodovědné vycházky do přírody, či přednášky. Tyto akce podpořilo Město Cheb 50 % úhradou nákladů.

Celkově byl rok 2021 ukončen s kladným hospodářským výsledkem. Výsledek hospodaření činil 476 tis. Kč.

V letošním roce také využijeme ustanovení Zákona o dani z příjmů § 20 odst. 7 a snížíme základ daně o 300 tis. Kč a částku ve výši daňové povinnosti 39 tis. Kč použijeme v následujícím roce na rozvoj organizace. Hospodářskou situaci v roce 2021 vystihují tabulkové přehledy o hospodaření s poskytnutými prostředky.

PERSONÁLIE

V průběhu roku 2021 pracovalo v muzeu 25 zaměstnanců, průměr z počtu fyzických zaměstnanců za celý rok 2021 činil 23,29 zaměstnanců. Vzhledem k sezónnímu provozu muzea a uskutečněným projektům byli v roce 2021 v naší organizaci zaměstnaní pracovníci na dohody o provedení práce.

Odchody zaměstnanců v průběhu sledovaného roku:

Mgr. Lenka Harmáčková, Ph.D.	31. 1. 2021
Růžena Dušková	31. 3. 2021
Jana Kacetlová	30. 4. 2021
Mgr. Markéta Janáková	31. 5. 2021
Ludmila Stehlíková	31. 8. 2021

Příchody nových zaměstnanců v průběhu sledovaného roku:

Bc. Anežka Hlavenková	1. 2. 2021
Věra Jančárová	1. 3. 2021
Štěpánka Žibritová	1. 4. 2021
Bc. Klára Hanáková	1. 7. 2021
Pavel Hylmar	1. 8. 2021
Lenka Kučerová	1. 9. 2021

INVESTICE

Expozice Muzea Cheb

V březnu roku 2021 byla dokončena dodávka a instalace moderního expozičního osvětlení navazující na projekt „Světelné koncepce expozice Muzea Cheb", který respektuje požadavek plné variability při nejnižších možných provozních nákladech. V rámci koncepce osvětlení bude probíhat výměna stávajícího nevyhovujícího osvětlení za nový systém úsporného moderního LED osvětlení.

Pro expoziční osvětlení byl navržen tzv. 3. okruhový lištový systém (dále jen „LS"), který lze modulovat dle potřeb expozice. LS umožňuje vkládání svítidel do vhodných pozic v celé délce jeho trasy. Navržená svítidla jsou vybavena adapterem pro vetknutí do LS s mechanickým a elektrickým zapojením. Pro osvětlení exponátů různých formátů jsou navržena svítidla o konkrétních vyzařovacích charakteristikách.

Navržená svítidla umožnují jednoduchou a okamžitou změnu křivky svítivosti bez nutnosti použití nářadí, či sundání z lištového systému.

Svítidla jsou vybavena bezreflektorovým optickým systémem. Jejich vyzařovací charakteristika díky tomu nevykazuje podstatný podíl odpadového světla, svítidla neoslňují. Světelná stopa je rovnoměrná s plynulým úbytkem světelného toku mimo úhel poloviční svítivosti u rotačně souměrných vyzařovacích charakteristik.

Tato investiční akce byla realizována za podpory Karlovarského kraje, který ze svého rozpočtu uvolnil částku 4 434 799 Kč.

Kamna W. Russe

V roce 2021 proběhla III. etapa restaurování kamen W. Russe. Byly projednány různé varianty tvarového a barevného pojednání nově modelovaných chybějících hlaviček a zvířecích figurek. Po prohlídce nabídnutých variant bylo rozhodnuto, že u figur a výjevů, kde existuje dostatek doložených podkladů (původních předloh nebo fotografií kamen z atelieru Williho Russe), bude použita realistická modelace obličejů. Zejména se jedná o krojované páry, kde jsou obličeje větší. Tam, kde dostatek podkladů nebyl, byla modelace pouze náznaková.

Jako povrchová úprava byla zvolena varianta s povrchem opatřeným barevnými engobami překrytými tenkou vrstvou transparentní glazury, tedy varianta s odstínem blízkým originálu s polomatným povrchem, která nejlépe koresponduje s celkovou výzdobou kamen a zároveň je díky méně lesklému povrchu odlišitelná od původního originálu. V prosinci došlo k převezení a deponování jednotlivých kachlí do muzea.

Třetí etapa byla vyfakturovaná na částku 523 000 Kč. Finanční prostředky jsou poskytnuty z rozpočtu Karlovarského kraje.

Chebský hrázděný statek Milíkov č. p. 18

Po zimní přestávce byly stavební práce na hlavním obytném objektu opět započaty. Stavba se soustředila na interiér a to zejména na pokládku podlah, opravu omítek, nátěry, dovyzdění a obnovu černé kuchyně, opravy dveří a bednění okolo vstupu do sklepních prostor.

Velkou proměnou prošel chlév, ve kterém bylo vybudováno chlévní stání, které respektuje původní uložení koryt. Dále byla ve světnici usazena zrestaurovaná kamna, která slouží jako tepelné těleso pro udržení klimatu v místnosti.

V exteriéru byla dokončena a osazena vstupní brána, její podoba odráží místní analogii. Ve dvoře byl vztyčen holubník a v jeho okolí bylo vytvořeno hnojiště.

Bylinková předzahrádka byla osázená tradičními bylinami a trvalkami, které byly běžně používány v domácnosti jako léčiva a dochucovadla.

Velmi zásadním krokem bylo dokončení restaurování a řemeslná oprava sbírkových předmětů pocházející z podsbírky Statek Milíkov – nábytek, hospodářské nářadí, obrazy a textil. Dokončeny byly také repliky chebských krojů manželského a svobodného páru.

Byla dodána prezentace chebského hrázděného statku v 3D vizualizaci a 3D modelu. Vizualizace zahrnuje pohledy na všechny objekty statku, animační zpracování modelu umožňuje prozkoumat stavby v jednotlivých patrech.

Oficiální ukončení projektu bylo završeno předávacím řízením k 30. 8. 2021.

Projekt je financován za podpory Evropské unie, Integrovaného regionálního operačního programu, CZ.06.3.33/0.0/0.0/16_026/0001674.

Náklady v roce 2021 činily 11 229 761,71 Kč.

Centrální depozitář

Projekt ***„Centrální depozitář – projektová dokumentace na rozšíření depozitáře“*** byl odevzdán ve stupni projektové dokumentace pro územní rozhodnutí a stavební povolení. Projekt řeší zejména architektonicko-stavební a stavebně-konstrukční řešení depozitáře.

Náklady v roce 2021 činily 549 945 Kč. Finanční prostředky jsou poskytnuty z rozpočtu Karlovarského kraje.

Nová expozice muzea

Projekt ***„Architektonické řešení Nové expozice Muzea Cheb“*** byl odevzdán ve stupni studie. Výkresová dokumentace 1. etapy projektu – Architektonické řešení Nové expozice Muzea Cheb – Zpracování architektonického řešení interiéru řeší výtvarný scénář a návrh vnitřního vybavení místností celé expozice na základě objednavatelem zpracovaného libreta.

Náklady v roce 2021 činily 514 250 Kč. Finanční prostředky jsou poskytnuty z rozpočtu Karlovarského kraje.

Náklady a výnosy muzea v roce 2021				
NÁKLADY				
č. účtu	**položka**	**plán**	**čerpání**	%
501	Spotřeba materiálu	300 000	522 080,57	174
502	Spotřeba energie	950 000	953 697,86	100,38
504	Prodané zboží	150 000	121 512,87	81
508	Změna stavu zásob vl. výroby	0	0,00	
511	Opravy a udržování	230 000	55 789,46	24,25
512	Cestovné	20 000	34 721,50	173,60
513	Náklady na reprezentaci	10 000	13 152,00	131,5
518	Ostatní služby	2 000 000	2 428 131,53	121,40
521	Mzdové náklady	8 999 000	9 024 291,00	100,28
524	Zákonné sociální pojištění	3 008 000	2 987 847,00	99,33
525	Jiné sociální pojištění	0	24 751	
527	Zákonné sociální náklady	350 000	425 163,05	121,47
531	Daně a poplatky	0	225,00	
538	Ostatní daně a poplatky	0	1 000,00	
542	Jiné pokuty a penále	0	0	
547	Manka a škody ostatní	0	0	
549	Ostatní náklady z činnosti	200 000	196 100,40	98,05
551	Odpisy majetku zřizovatele	2 428 000	2 663 225,00	109,68
558	Náklady z pořízení DDHM	200 000	268 891,24	134,44
563	Kurzové ztráty	0	256,38	
569	Ostatní finanční výnosy	1 000	1 471,62	147,16
591	Daň z příjmů	0	0,00	0,00
NÁKLADY CELKEM		**18 846 000**	**19 722 307,48**	104,64
VÝNOSY				
602	Výnosy z prodeje služeb	100 000	255 112,18	255,11
603	Pronájem	0	0,00	
604	Výnosy z prodaného zboží	200 000	162 598,10	81,29
641	Smluvní pokuty a úroky	0	10 000,00	
646	Tržby z prodeje DHM	0	0,00	0
648	Čerpání fondů	57 000	57 000,00	100
649	Ostatní výnosy z činnosti	1 000 000	893 915,90	89,39
663	Kurzovní zisk	0	0	
664	Přecenění zboží	0	0	
669	Ostatní finanční výnosy	0	4,80	
672	Příspěvky a dotace na provoz	17 489 000	18 820 593,79	107 ,61
VÝNOSY CELKEM		**18 846 000**	**20 199 224,77**	**107,18**
Výsledek hospodaření – zisk			**476 917,29**	

Příjmy v roce 2021	Neinvestiční	
Příjem	**Kč**	**% na celkových příjmech**
1. Příspěvek od zřizovatele	17 763 447,51	87,9
2. Dotace ze státního rozpočtu	1 057 151,08	5,2
3. Vlastní příjmy	1 321 626,18	6,6
4. Ostatní příjmy	0,00	0,0
5. Použití rezervního fondu	57 000,00	0,3
CELKEM	20 199 224,77	100,0

Účelové příspěvky, dotace a granty přijaté v roce 2021	Kč
Účelový příspěvek z rozpočtu KÚ KK – Záchranný arch. výzkum	225 000,00
MK ČR – Dokumentace soud. projevů lid. zvyků – 11. etapa	13 000,00
MK ČR – Den na statku	51 000,00
MK ČR – Tradiční architektura a zvyky na chebské vesnici	79 440,00
Město Cheb – Vydání publikace Cheb. Stavební vývoj města	50 000,00
Město Cheb – Velikonoce	22 000,00
Město Cheb – Cheb křížem krážem	25 000,00
Město Cheb – Podzimní slavnost	13 000,00
CELKEM	**478 740,00**

Investiční dotace v roce 2021	
MK ČR-ISO – rozšíření rádiového systému monitorování mikroklimatu	130 000,00
Krajský úřad KK – etnografická expozice – nová expozice	4 500 000,00
Krajský úřad KK – dermoplastický preparát jelena evropského	110 000,00
Krajský úřad KK – rozšíření rádiového systému monitorování mikroklimatu	230 000,00
Krajský úřad KK – knihovnický skener	1 500 000,00
Krajský úřad KK – nový výstavní mobiliář	1 500 000,00
CELKEM	**7 970 000,00**

Fond odměn – 411	**Kč**
Počáteční stav k 1. 1. 2021	616,46
Tvorba:	
Převod z výsledku hospodaření z roku 2020	0,00
Použití:	
Odměny	0,00
Konečný stav k 31. 12. 2021	**616,46**

Fond rezervní – 413	**Kč**
Počáteční stav k 1. 1. 2021	57 000,00
Tvorba:	
Převod z výsledku hospodaření z roku 2020	0,00
Použití:	
Vypořádání ztráty za rok 2020	57 000,00
Konečný stav k 31. 12. 2021	**0,00**

Fond FKSP – 412	**Kč**
Počáteční stav k 1. 1. 2021	239 222,04
Tvorba:	
Základní příděl 2 % z objemu mzdových prostředků	177 975,32
Použití:	
Vitamínové doplňky	11 000,25
Životní pojištění	4 800,00
Penzijní připojištění	25 000,00
Stravenky	106 140,00
Rekreace	4 800,00
Publikace	11 406,60
Ostatní použití	2 990,00
Vánoční poukázky	5 000,00
Konečný stav k 31. 12. 2021	**246 060,51**

Fond investiční – 416	Kč
Počáteční stav k 1. 1. 2021	**9 358 808,45**
Tvorba:	
Tvorba majetku ve výši odpisů	2 430 200,00
Příspěvek KÚ KK – Milíkov	929 570,23
Příspěvek KÚ KK – dermoplastický preparát jelen evropský	110 000,00
Příspěvek KÚ KK – nový výstavní mobiliář	1 500 000,00
Příspěvek KÚ KK – knihovnický skener	1 500 000,00
Příspěvek KÚ KK – etnografická expozice – nová expozice	4 500 000,00
MK – rozšíření rádiového systému měření mikroklimatu	130 000,00
Tvorba celkem	11 099 770,23
Použití:	
Odvod do rozpočtu zřizovatele	2 430 200,00
Výměna osvětlení expozice muzea	4 434 799,42
Nákup sbírkových předmětů	49 300,00
Kamna W. Russe	523 000,00
Dermoplastický preparát jelen Sika	45 000,00
Knihovnický skener	1 181 772,43
Nový výstavní mobiliář	1 300 435,40
Rozšíření rádiového systému měření mikroklimatu	358 886,00
Projekt na expozici	514 250,00
Projekt na CD	549 945,00
Spoluúčast vyb. depozitáře podsbírka archeologie	- 96 080,00
Použití celkem	11 291 508,25
Konečný stav k 31. 12. 2021	**9 167 070,43**